

A large yellow diamond shape is centered on a white background. It is decorated with several colorful elements: a red crayon at the top left, a purple crayon at the top right, a blue wavy line along the right edge, and a cluster of three crayons (yellow, green, and red) at the bottom left. The text is written in a bold, rounded font.

Κεφάλαιο 3

Περίοδος της μεγάλης ακμής του Βυζαντίου
(717-1025)

II. Κοινωνία και οικονομία

2. Η νομοθεσία της Μακεδονικής δυναστείας και η σύγκρουσή της με τους «δυνατούς»

Α. Η νομοθετική δραστηριότητα

Οι αυτοκράτορες της Δυναστείας των Μακεδόνων αναθεωρούν τη νομοθεσία των Ισαύρων και εκδίδουν νόμους.

Λόγοι: α/ να γίνει πιο εύρυθμη η λειτουργία της διοίκησης

β/ να λυθούν τα επείγοντα κοινωνικά προβλήματα

γ/ να αναπροσαρμοστούν οι νόμοι στις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής τους

Βασίλειος Α΄, ιδρυτής της δυναστείας των Μακεδόνων

ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ

**Βασίλειος Α' ο
Μακεδών(867-886)**

**Λέων ΣΤ' ο Σοφός(886-
912)**

**Κων/νος Ζ' ο
Πορφυρογέννητος(912-
959)**

**Νικηφόρος Φωκάς(963-
969)**

**Ιωάννης
Τσιμισκής(969-976)**

**Βασίλειος Β' ο
Βουλγαροκτόνος(976-
1025)**

Νόμοι:

1. **Πρόχειρος νόμος** = συλλογή νόμων (αντικαθιστά την Εκλογή των Ισαύρων)
2. **Επαναγωγή** = εισαγωγή στον πρόχειρο νόμο: καθορίζει με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη
3. **Βασιλικά** = συλλογή νόμων (60 βιβλία. Πηγή τους: νομικές συλλογές Ιουστινιανού)
4. **Επαρχικόν Βιβλίον** = διατάξεις για τη λειτουργία των συντεχνιών της Κωνσταντινούπολης
5. **Νεαρές** = νέοι νόμοι για τον περιορισμό της μεγάλης γαιοκτησίας

B. Νόμοι και αγώνας κατά των δυνατών

1. Οι δυνατοί θέλουν:

α/ να πάρουν τη γη των φτωχών

β/ να αποσπάσουν προνόμια

γ/ να κατακτήσουν την πολιτική

εξουσία

B. Νόμοι και αγώνας κατά των δυνατών

2. Οι αυτοκράτορες της Δυναστείας των Μακεδόνων:

α/ εναντιώνονται στους δυνατούς (= μεγάλοι γαιοκτήμονες) γιατί η άμυνα και η οικονομία στηρίζεται πάνω στους ελεύθερους αγρότες →

i. υπηρετούν το θεματικό στρατό

ii. πληρώνουν φόρους (= κύρια πηγή κρατικών εσόδων)

Σπίτι πλούσιου γαιοκτήμονα

ἀρχὴ τῶν μὲν κατὰ τὸν ἄριστον ἔστιν ἡ ἀρχὴ τῆς
 πατρὸς ἢ μητρός ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν
 ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν

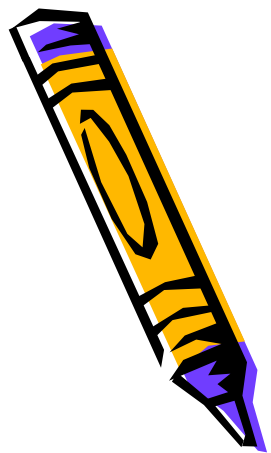
ἄροτήρ

Ε

ὅτι τὰ μὲν κατὰ τὸν ἄριστον ἔστιν ἡ ἀρχὴ τῆς
 πατρὸς ἢ μητρός ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν
 ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν

B. Νόμοι και αγώνας κατά των δυνατών

β/ προστατεύουν τους φτωχούς με τις Νεαρές ως εξής:

i. σε περίπτωση πώλησης κοινοτικής γης να προτιμώνται ως αγοραστές οι γείτονες και οι συγγενείς

ii. οι δυνατοί να επιστρέψουν χωρίς αποζημίωση χωράφια που είχαν πάρει από τους φτωχούς

iii. να απαγορεύεται η πώληση και η αγορά στρατιωτικών κτημάτων → στράτευση του ιδιοκτήτη τους

iv. να περιοριστεί η αύξηση της εκκλησιαστικής περιουσίας

v. να πληρώνουν οι δυνατοί το **αλληλέγγυον** (= οι φόροι των φτωχών)

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
το 1025 επί Βασιλείου Β΄